

Dato: 30. november 2009
Kontor: Danskuddannelsesen-
heden
J.nr.: 09/10003
Sagsbeh.: JEL

Besvarelse af spørgsmål nr. 6 stillet af Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 24. november 2009 (L 64)

Spørgsmål 6:

"Ministeren bedes kommentere henvendelse fra Clavis sprog og kompetence af 23. november 2009, særligt deres forslag til en alternativ formulering af lovforslagets § 11 a, jf. L 64 – bilag 4."

Svar:

Danskuddannelse inden for kommunens grænser

Det er normalt udgangspunktet, at den enkelte kommunalbestyrelse træffer afgørelse om, hvorvidt en kommunal opgave skal udføres af kommunen selv eller overlades til andre.

Efter den gældende danskuddannelseslov kan en sprogskole (en udbyder af danskuddannelse), der er etableret i én kommune, imidlertid frit tilbyde danskuddannelse i en anden kommune. Der stilles ikke krav om, at kommunalbestyrelsen i den anden kommune skal godkende, at udbyderen tilbyder danskuddannelse i kommunen. Det er alene en betingelse, at udbyderen er etableret som en kommunal, anden offentlig eller privat udbyder efter lovens regler.

De gældende regler indebærer f.eks., at et kommunalt sprogcenter kan udføre en anden kommunes danskuddannelsesopgaver og på dennes regning, uden at den pågældende kommune skal godkende dette. Tilsvarende kan et privat sprogcenter varetage en kommunes danskuddannelsesopgaver uden kommunens godkendelse heraf, men på dennes regning.

Denne vidtgående adgang til at udføre opgaver på tværs af kommunegrænser har vist sig i praksis at vanskeliggøre en kommunalbestyrelses muligheder for at planlægge det kommunale danskuddannelsesstilbud, jf. nærmere herom nedenfor.

Det foreslås på den baggrund, at der gives kommunerne bedre mulighed for at styre det kommunale danskuddannelsesstilbud.

Ifølge den foreslåede § 11 a kan en udbyder, som har indgået en driftsaftale med en kommune og en kommunal udbyder af danskuddannelse, således kun tilbyde danskuddannelse inden for den pågældende kommunes grænser. Hvis en udbyder ønsker at tilbyde danskuddannelse uden for kommunens grænser, skal kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor undervisningen ønskes tilbudt, godkende, at undervisningen foregår der.

CLAVIS sprog & kompetence, som er udbyder af danskuddannelse i henhold til danskuddannelsesloven, er af den opfattelse, at denne bestemmelse vil medføre en indskrænkning af den frie konkurrence og det frie skolevalg. CLAVIS sprog & kompetence forstår kommunernes behov for at styre økonomien og foreslår, at dette sker ved at indføre et loft over den pris, som bopælskommunen er forpligtet til at betale. Dette loft foreslås at være den pris, som bopælskommunen betaler for den tilsvarende ydelse i henhold til en indgået driftsaftale.

Jeg kan hertil oplyse, at formålet med den foreslåede ændring er at give kommunerne bedre mulighed for at planlægge og styre det kommunale danskuddannelsesstilbud. Der skal være bedre mulighed for kommunalbestyrelsen til at beslutte, om den selv vil udføre danskuddannelsesopgaven, eller om den vil overlade udførelsen heraf til f.eks. en eller flere private udbydere, og hvordan opgaven skal fordeles mellem udbyderne.

I praksis har de gældende regler således vanskeliggjort kommunernes udbud af danskuddannelse.

Reglerne har således i nogle tilfælde medført, at en udbyder kan etablere sig i en kommune med et tilbud, der er dyrere end kommunens eget tilbud, uden at den stedlige kommune kan hindre dette.

En fri adgang til at tilbyde danskuddannelse på tværs af kommunegrænser kan endvidere hæmme incitamentet til at sende opgaven i udbud og til at byde på opgaven. Hvis en kommune sender undervisningsopgaven i udbud, kan den, der vinder opgaven, ikke være sikker på, om en anden udbyder i en anden kommune tilbyder danskuddannelse i kommunen. Denne viden vil kunne afholde potentielle udbydere fra at byde på opgaven og vanskeliggøre mulighederne for at tilbyde danskuddannelse.

Hvis en anden udbyder kan fortsætte med at tilbyde danskuddannelse i kommunen, kan dette undergrave det grundlag, på hvilket den vindende udbyder har fået undervisningsopgaven tildelt.

Hvis potentielle udbydere afholder sig fra at byde ind på opgaven, fordi omfanget af opgaven er for usikker, betyder det, at den frie konkurrence hæmmes.

Jeg er af den opfattelse, at den frie konkurrence skal vise sig ved jævnlige udbud af undervisningsopgaven, hvor alle kan byde ind, og hvor de der byder ind nogenlunde kan regne med opgavens omfang.

CLAVIS sprog & kompetences forslag om et udgiftsloft svarende til den takst, som bopælskommunen selv har aftalt med sin udbyder, ville i et vist omfang kunne råde bod herpå, men løser ikke de vanskeligheder, som de enkelte kommuner står over for ved planlægning af danskuddannelsesstilbudet.

Det skal i øvrigt understreges, at det foreslås, at kommunalbestyrelsen kan godkende, at der tilbydes danskuddannelse inden for kommunens egne grænser af en udbyder, der er etableret i en anden kommune. Det betyder, at der fortsat kan etableres danskuddannelse på tværs af kommunegrænser. Den eneste forudsætning er blot, at det nu forudsætter accept fra begge de involverede kommuner.

I øvrigt gælder bestemmelsen ikke for tilbud om intro-dansk, som derfor både kan tilbydes i og uden for kommunen.

Det skal understreges, at kursister, der ikke modtager aktiveringstilbud fra det offentlige, stadig har ret til frit valg af udbyder, også selv om den valgte udbyder ligger i en anden kommune end bopælskommunen.

Intro-dansk

CLAVIS sprog & kompetence har endvidere kommenteret det foreslåede tilbud om intro-dansk. Det foreslås, at kursister, der følger intro-dansk får mulighed for at bestå én eller flere tests. Ligeledes foreslås, at udenlandske studerende på de videregående uddannelser får ret til intro-dansk.

Jeg kan oplyse, at intro-dansk formentlig vil blive tilrettelagt meget forskelligt, da undervisningen skal tage udgangspunkt i kursisternes beskæftigelsessituation. På den baggrund kan det være vanskeligt at udarbejde tests. For så vidt angår spørgsmålet om intro-dansk til udenlandske studerende har disse ret til intro-dansk, hvis de er i beskæftigelse. Studerende, der ikke er arbejdstagere, har ikke ret til Intro-dansk, da dette tilbud er målrettet personer i beskæftigelse. Studerende har derimod ret til det ordinære danskuddannelsesstilbud.

CLAVIS sprog & kompetence mener endvidere, at det bør være muligt, at intro-dansk ikke alene kan foregå på et sprogcenter eller en arbejdsplads, men også kan placeres i andre lokaler, hvis disse er egnet til formålet.

Jeg kan oplyse, at der i en bekendtgørelse vil blive fastsat nærmere regler om, hvem der kan blive udbyder af intro-dansk, herunder også regler om, hvor undervisningen kan foregå.

Ikrafttrædelsesbestemmelser

CLAVIS sprog & kompetence peger på, at sprogcentre, som udbyder danskuddannelse uden for den kommune, de har en driftsaftale med, bør have rimelig tid til at omstille virksomheden og finde nye udviklingsområder.

CLAVIS sprog & kompetence nævner i den forbindelse, at nogle kommuner i dag i deres driftsaftaler har fraskrevet sig retten til at indgå aftaler med andre sprogcentre, hvilket bety-

der, at disse kommuner ikke efter den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 2, kan godkende, at udbydere fra andre kommuner tilbyder danskuddannelse i kommunen, før de indgåede driftsaftaler er ophørt. Dette mener CLAVIS sprog & kompetence er uheldigt.

Jeg skal henvise til, at der i lovforslaget er indsat en overgangsbestemmelse, der betyder, at de driftsaftaler, som er indgået før lovens ikrafttræden, og som ikke er i overensstemmelse med lovens § 11 a, bortfalder med udgangen af 2014, medmindre de er udløbet inden. Det betyder, at der er god tid til at indrette sig på den nye retstilstand for kommuner og sprogcentre. Samtidig betyder det, at bestemmelsen i nogle kommuner først er fuldt indfaset efter nogle år.